

C-13/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. január 14.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour d'appel de Bruxelles (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. december 20.

Fellebbező:

Top System SA

Ellenérdekű fél:

État belge

---

1. A jogvita tárgya és az alapul szolgáló tények

- 1 A service de sélection et d'orientation du personnel des administrations publiques (a közigazgatási alkalmazottak kiválasztási és orientációs szolgálata, a továbbiakban: Selor) egy online jelentkezési rendszert működtet.
- 2 A Top System társaság (a továbbiakban: Top System) számítástechnikai programokat fejleszt. E célból tervezte meg a saját „Top System Frameworkjét” (a továbbiakban: TSF). A TSF a Microsoft „.NET Frameworkjén” alapul, amely egy, a programozók munkáját megkönnyítő számítástechnikai eszköztár, amelyhez a TSF további funkciókat és fejlesztéseket tett hozzá.
- 3 Annak érdekében, hogy a Selor kiértékelhesse az online beküldött pályázatokat, a Top System társaság a Selor kérésére különböző új alkalmazásokat fejlesztett (a továbbiakban: Selor alkalmazások), amelyek közül a „Selor Web Access” (SWA) bemutatására 2004 márciusában került sor.

- 4 Ezek a Selor alkalmazások egyrészt a Selor igényeinek és követelményeinek megfelelően „testreszabott” elemekből, másrészt a TSF-ből kivont elemekből állnak.
- 5 A Top System és a Selor együttműködése több éven át tartott. Miután tartós működési hibák léptek fel, a Selor maga próbált megoldást találni. 2019 elején a Top System megállapította, hogy technikai beavatkozásokat hajtottak végre a Selor alkalmazásokkal telepített TSF-en.
- 6 2019. február 2-i végzésével a tribunal de commerce de Bruxelles (brüsszeli kereskedelmi bíróság, Belgium) elnöke helyt adott a Top System által benyújtott előzetes bizonyítási eljárás iránti kérelemnek.
- 7 A kijelölt szakértő a következőt írja a szakvéleményében:

„A megadott adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a Selor a Top System tárgykönyvtárainak visszafejtését hajtotta végre, hogy azok alapján újra alkossa a forráskódot; ennek érdekében a Selor nagy valószínűség szerint olyan eszközt használt, mint a »Reflector« (amelyből legalább egy példány a Selor rendelkezésére áll [X] munkaállomásán) [...].

Két példát találtunk olyan egyedi forráskódra, amelyet 2008. december 19-én változtattak meg; ebben az időpontban e mappa valamennyi fájlját megváltoztatták: megállapítjuk, hogy a »Top System« bináris verziójának valamennyi hivatkozását az ezen a napon hozzáadott forráskód verziójának hivatkozásaira cserélték.”
- 8 2009. július 6-án a Top System az État belge (belga állam) idézését kérte, valamint hogy a bíróság:
  - állapítsa meg, hogy a Selor a Top System kizárólagos jogainak megsértésével visszafejtette a TSF-et, amely a szerzői jogok megsértését jelenti, és
  - kötelezze az État belge-t arra, hogy a visszafejtés és a TSF forráskódjának lemásolása miatt kártérítést fizessen a Top System számára.
- 9 2013. március 19-i ítéletében a tribunal de première instance de Bruxelles (brüsszeli elsőfokú bíróság, Belgium) a kérelmet megalapozatlannak nyilvánította.
- 10 A Top System a cour d’appel de Bruxelles-hez (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) fordult, és kéri, hogy a bíróság adjon helyt a kérelmének.

2. Az érintett rendelkezések

A számítógépi programok jogi védelméről szóló, 1991. május 14-i 91/250/EGK irányelv

11 A 4. cikk így rendelkezik:

„Engedélyhez kötött cselekmények

Az 5. és 6. cikk rendelkezéseire is figyelemmel, a jogosult 2. cikk szerinti kizárólagos jogai magukban foglalják az alábbi cselekmények elvégzését vagy engedélyezését:

a) a számítógépi program bármely eszközzel és bármely formában, részben vagy egészben történő tartós vagy időleges többszörözése. Amennyiben a számítógépi program betáplálása, megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása szükségessé teszi az ilyen többszörözést, az ilyen cselekményhez szükséges a jogosult engedélye;

b) a számítógépi program lefordítása, átdolgozása, feldolgozása és bármely más módon történő módosítása, valamint ezek eredményének többszörözése a számítógépes programot módosító személy jogainak sérelme nélkül;

[...]

12 Az 5. cikk így rendelkezik:

„Az engedélyhez kötött cselekmények alóli kivételek

(1) Külön szerződéses kikötés hiányában a 4. cikk a) és b) pontjában foglalt cselekményekhez nem szükséges a jogosult engedélye, ha azokra azért van szükség, hogy a számítógépi programot az azt jogszerűen megszerző személy a rendeltetési célnak megfelelően használja, beleértve a hibajavítást is.

[...]

13 A 6. cikk így rendelkezik:

„Visszafejtés

(1) Nincs szükség a jogosult engedélyére, ha az önállóan megalkotott számítógépi program más programokkal való együttes működtetéséhez szükséges információ megszerzéséhez elengedhetetlenül szükséges kódjának a 4. cikk a) és b) pontja értelmében vett többszörözése, illetve lefordítása, feltéve, hogy:

a) e cselekményeket az engedéllyel rendelkező személy vagy a program példányának felhasználására jogosult másik személy, vagy ezek nevében az erre felhatalmazott személy végzi;

b) az együttes működtetéshez szükséges információ korábban nem volt az a) pontban említett személyek számára könnyen hozzáférhető; és

c) ezek a tevékenységek az eredeti számítógépes programnak csak az együttes működtetéshez szükséges részeire korlátozódnak.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései alkalmazása révén szerzett információ:

a) az önállóan megalkotott számítógépes programmal való együttes működtetésen kívül más célokra nem használható fel;

b) másokkal nem közölhető, kivéve, ha erre az önállóan megalkotott számítógépi program együttes működtetéséhez van szükség;

c) a kifejezési formájában lényegében hasonló számítógépi program kifejlesztéséhez, előállításához és forgalomba hozatalához, illetve a szerzői jogot sértő más cselekményhez nem használható fel.

(3) Az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Egyezményrel összhangban e cikk rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy lehetővé váljon oly módon történő alkalmazásuk, ami indokolatlanul károsítaná a jogosult jogos érdekeit, illetve sérelmes lenne a számítógépi program rendes felhasználására.”

3. A felek álláspontja

A Selor

- 14 A Selor elismeri, hogy egy hibás funkció kiiktatása érdekében visszafejtette a TSF egy részét, amelynek funkcióit a Selor alkalmazásokba integrálták.
- 15 A Selor arra hivatkozik elsődlegesen, hogy a Top Systemmel fennálló kapcsolatát szabályozó szerződéses rendelkezések magukban foglalják a Top System arra irányuló joglemondását, hogy az alkalmazások bármilyen használatával összefüggésben a szerzői jogaira hivatkozzon. A Selor ebből azt vonja le, hogy megilleti őt a Top System által szolgáltatott valamennyi alkalmazás forrásaihoz való hozzáférés joga, amely azon lehetőséget is magában foglalja, hogy visszafejtés útján saját maga jusson e forrásokhoz.
- 16 A Selor arra hivatkozik másodlagosan, hogy a hibák kijavítása érdekében a visszafejtés jogszerűen megengedett volt a 91/250 irányelvnek megfelelően. A Selor szerint a Top System által kidolgozott program tervezési hibái (különösen a TSF program két alkalmazása esetében), valamint a Top System arra irányuló reakciójának hiánya, hogy a Selor által feltárt problémákra megoldást kínáljon, lehetetlenné tették a program rendeltetészerű használatát, igazolva ezáltal a visszafejtést. A Selor azon jogára is hivatkozik, hogy „megfigyelheti, tanulmányozhatja és kipróbálhatja a program működését” a TSF vonatkozó funkcióinak alapját képező „ötletek és elvek meghatározása céljából”, annak

érdekében, hogy megkerülhesse a program által okozott blokkolást (a 91/250 irányelv 5. cikkének (3) bekezdése).

A Top System

- 17 A Top System azt kifogásolja, hogy a Selor anélkül fejtette vissza a „TSF” programját, hogy arra szerződés vagy jogszabályi rendelkezés alapján jogosult lenne. Ezenkívül azt is pontosítja, hogy mindenképpen ellenzi a visszafejtést azon az alapon, hogy „az alkalmazások és a TSF Framework két különböző dolog”. Úgy tekinti, hogy a TSF fejlesztésére nem a Selor számára került sor, azt nem a Selor finanszírozta, a TSF a Top System belső fejlesztését jelenti, az ahhoz fűződő jogok kizárólagosan a Top Systemet illetik meg.
- 18 A visszafejtés jogszerű lehetőségét illetően úgy véli, hogy erre a műveletre kizárólag a programok más programokkal való együttes működtetésének biztosítása (az irányelv 6. cikke), nem pedig a hibajavítás (az irányelv 5. cikkének (1) bekezdése) érdekében kerülhet sor, és ezen felül is vitatja a hibák meglétét. Amennyiben a cour d’appel (fellebbviteli bíróság) úgy szándékozik értelmezni a(z irányelv 5. cikkét átültető) jogszabályi rendelkezést, hogy az lehetővé teszi a hibajavítást, a Top System kéri, hogy a cour d’appel (fellebbviteli bíróság) előzetes döntéshozatal céljából terjesszen kérdést a Bíróság elé. A Top System másodlagosan úgy véli, hogy ha e második esetben indokolt a visszafejtés, akkor arra az irányelv 6. cikkében meghatározott szigorú feltételek mellett kerülhet sor.
- 19 Az irányelv 5. cikkének (3) bekezdésében előírt kivételt illetően a Top System arra hivatkozik, hogy a visszafejtésre nem kizárólag egy tesztkörnyezetben került sor, hanem egy fejlesztési környezetben is a Selor programozóinál.

4. A cour d’appel (fellebbviteli bíróság) álláspontja

- 20 A cour d’appel (fellebbviteli bíróság) kiemeli, hogy a Top System nem adta át a Selor alkalmazások valamennyi forráskódját.
- 21 A hibás teljesítés észlelését követően ugyanis a Selornak a tárgykód visszafejtése helyett fel kellett volna szólítania a Top Systemet a forráskódok átadására. Mivel elmulasztotta felszólítani a Top Systemet a szerződés szerint őt megillető forráskódok átadására, és ezáltal tudatosan a szerződés teljesítésének keretén kívülre helyezkedett, a Selornak kell bizonyítania a visszafejtés végrehajtásához szükséges jogszabályi feltételek fennállását.
- 22 A cour d’appel (fellebbviteli bíróság) a következőképpen határozza meg röviden a felek álláspontját. A Top System szerint csak két esetben kerülhet sor visszafejtésre: a szerző engedélye, valamint a program más programokkal való együttes működtetésével kapcsolatos kutatás esetén (az irányelv 6. cikke). A meghozott ítéletben foglaltakkal szemben ugyanakkor a hibajavítás érdekében a visszafejtés nem megengedett. Ezzel szemben a Selor szerint a(z irányelv 5. cikkének (1) bekezdését átültető) nemzeti jogszabályi rendelkezés engedélyezi

a visszafejtés útján megvalósuló hibajavítást, mivel e rendelkezés az irányelv 4. cikkének b) pontjában előírt valamennyi cselekmény végrehajtását lehetővé teszi, így a lefordításon, átdolgozáson, feldolgozáson kívül „a számítógépi program [...] bármely más módon történő módosítás[át], valamint ezek eredményének többszörözés[ét]”.

- 23 A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) elutasítja az irányelv 5. cikkének (3) bekezdésére alapozott kifogást. Ez a rendelkezés ugyanis csak azt teszi lehetővé a számítógépi program egy példányának jogszerű felhasználója számára, hogy megfigyelje, tanulmányozza és kipróbálja a program működését a program elemeinek alapját képező ötletek és elvek meghatározása céljából, ha ezt a program olyan betáplálása, megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása során végzi, amelyre jogosult. A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) úgy véli, hogy a Selor által megvalósított visszafejtés nyilvánvalóan meghaladja ezt a keretet.
- 24 Az a kérdés merül tehát fel, hogy egy számítógépi program egészének vagy részének a visszafejtése a 91/250 irányelv 4. cikke a) és b) pontjában előírt cselekmények valamelyikét jelenti-e, amelyet a program jogszerű felhasználója elvégezhet hibajavítás érdekében.
- 25 Sem az irányelv szövege, sem a vonatkozó ítélkezési gyakorlat nem szolgálnak elégséges támpontként az irányelv értelmezésére vonatkozó ezen új kérdés megválaszolásához, amely egyben az uniós jog egységes alkalmazása szempontjából általános érdekekkel is bír.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 26 A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- Úgy kell-e értelmezni a számítógépi programok jogi védelméről szóló, 1991. május 14-i 91/250/EGK irányelv 5. cikkének (1) bekezdését, hogy az lehetővé teszi a számítógépi programot jogszerűen megszerző személy számára, hogy visszafejtse a program egészét vagy részét, ha e visszafejtés azért szükséges, hogy lehetővé tegye számára az említett program működését befolyásoló hibák kijavítását, ideértve azt is, ha a javítás az azon alkalmazás megfelelő működését befolyásoló funkció kiiktatását jelenti, amelynek e program is részét képezi?
  - Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén e személynek ezenkívül meg kell-e felelnie az irányelv 6. cikkében előírt vagy bármely más feltételeknek?